

NÉPNEVELŐ

A MAGYARORSZÁGI KATH. TANÍTÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Kiadja a SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT Budapestben.

<p>Megjelenik minden héten egyszer, vasárnap. Megkapja e lapot minden kath. nép- oktatási intézet egy példányban ingyen. Előfizetési ár: egész évre 6 K. Kéziratokat nem küldünk vissza.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal BUDAPEST, VIII., Szentkirályi-utca 28. (SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)</p>	<p>A pályázati hirdetéseknek minden egyes szóért, minden közlés után 6 fillér fizetendő. Állandó hirdetéseknek nagyobb kedvezmény. Kisebbségi hirdetésekre külön árszabás. Egész oldal...kor. 50. — Negyed oldal...kor. 15. — Fél oldal... * 28. — Nyolcad oldal * 10. — A díjak előre bekiütendők a Szent-István-Társulathoz.</p>
--	--	--

Iskolai mulasztások.

A tavaszi idő ismét felveti az iskolai mulasztások kérdését. A tavaszi napsugár kicsalja a szülőket a mezőre, a szülők meg elvonják a gyermekeket az iskolától. A tanító napról-napra kevesebb tanítványt lát maga előtt. Fájó szívvel jegyzi be a mulasztásokat és még fájóbb szívvel tapasztalja igen sok esetben, hogy szigorának semmi kézzelfogható eredménye nem várható. Megteszi a jelentéseit hűséges kötelességtudással, de ezzel csak keserősége nagyobb. Pedig a hazai tanügy előrevitelénél elsőrangú probléma az iskolai mulasztások megszüntetése. Fölsímerre ezt dr. Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök akkor, mikor a fejérmegyei kath. iskolák tanítóinak központi gyűlésén ezt a kérdést fölvetette. Szerinte azt kell első sorban vizsgálni, vajjon a mulasztások megszüntetésére a meglévő szerek helyesen alkalmazva elegendők-e, avagy újabb intézkedésekre van szükség s ha igen, akkor szorgalmazni kell azokat.

Nagyon nehéz kérdés ez. Komplikálja a helyzetet az, hogy az iskolai mulasztások oka majdnem községenként különböző. Már pedig vidékenként különböző rendelet lehetetlen s esakis oly felsőbb rendelet, intézkedés lehet sikeres, amely mindenütt egyformán rendelkezik és szorgalmaz. A meglévő intézkedések igen ügyesek és célravezetők ugyan, de teljes eredményt még sem érünk el azokkal. Mi az oka tehát annak, hogy mégis oly csekély a sikerük?

Az eredménytelenség oka a közigazgatási hatóságok nemtörődőmsége. A legkiáltóbb tanúbizonyság ezen állításom mellett, hogy Fejérmegyében, mióta a hatóságok komolyan veszik az iskolai mulasztásokról szóló rendeleteket, örvendetesen javultak az állapotok. Főispánunk szorgalmazására a közigazgatási bizottság elhatározta, hogy fegyelmi terhe alatt köteles minden község előjárósága a kir. tanfelügyelőnek jelenteni, hogy vajjon beadta-e a tanító a mulasztókról a kimutatást és ha igen, 8 nap

alatt végrehajtotta-e azt a hatóság. Azóta minden hónapban kétszer beérkezik illetékes helyre minden községtől a jelentés és bizony úgy áll a dolog, hogy néhány hó óta nincs oly község vármegyénkben, hol meg ne ismerkedtek volna a bírságpénzzel; míg eddig jobbára csak a hírért hallották. Tapasztalásból állítom, hogy ott, ahol lelkiismeretesen és kérhetetlenül be van jelentve minden igazolatlan mulasztó, ott a siker el nem maradhat. Régente ugyanis az volt a divat, hogy a mulasztók egy része kikönyörögte az elnézést, más részének pedig az iskolaszék — elengedte a mulasztást. Különösen az ismételőiskolásoknál volt ez így s ép falumban történt ez a sajátságos eset, hogy az összes kiadott mulasztók az iskolaszék tagjainak gyermekei voltak. Most jelenteni kell a kirótt bírság sorsát s évvégén a bírságokról kimutatás terjesztendő be és a befolyt összeg felhasználása nyugtákkal igazolandó. Hiába sógor vagy koma gyermeke az illető, az iskolaszék — mondjuk vérző szívvel, de kirója a bírságot. Az előjáróság pedig kérhetetlenül behajtja 8 napon belül, hisz jelenteni kell az eredményt. Alig egy éve, hogy ez az üdvös rendelet életbe lépett s az eredmény már is oly meglepő.

Felteszem a kérdést: mi áll utjában annak, hogy hasonló szigor minden vármegyében érvényesíthessék? Feleletül bátran kimondhatjuk, hogy semmi akadályja sincs annak, hogy a törvényes intézkedések és rendelkezések mindenütt végrehajtsanak.

Maga a behajtott bírságpénz — mert hisz az mindig lesz, bár kevesedik folyton (azért mégis megpróbálják a könnyelműbb szülők, hátha lazult már a szigorúság) — nagyon üdvös célra, ifjúsági könyvtár alapítására fordítandó. Így lesz a népnevelés öntudatlan ellenségének bírságpénze népművelő célokra felhasználva. Talán legfontosabb ez, amit utoljára említek, hogy népünk ma már maga elítéli a mulasztást s míg eddig virtus volt a tanítón kifogni, most az iskolakerülő gyermek szülője előre viszi be a bírságpénzt, ha esetleg dolga

volna a községében — «ha már a baj meg-
esett!» Szorgalmazza minden tanítóegyesület
az iskolai mulasztások megszüntetésére alko-
tott törvényes intézkedések végrehajtását. Ezt
a népművelés érdekei sürgetik.

Sárszentmihály.

Stayer István.

A szeretet, mint nevelési eszköz.

Nincs a világon magasztosabb feladat, mint
az Isten képére és hasonlatosságára teremtett,
— de önmagában tehetetlen — parányi kis
gyermekből embert, valódi embert nevelni.
Nincs a világon nagyobb művészet, mint a szülők
drága kincsének, a teremtés remekének, az
embernek, az emberi szív ezerféle érzelmének
helyes irányban való fejlesztése, úgy, hogy az
ember, mint ilyen valódi emberré, Isten kép-
másává váljék. S ez a magasztos feladat, ez a
legnagyobb művészet, nekünk tanítóknak, neve-
lőknek jutott osztályrészül. Mert ki merné ma
már kétségbe vonni azt az axiómát, hogy a
tanító tanítói és nevelői feladata nem egy és
ugyanazon fogalom? Képzhető-e tanítás nevelés
és nevelés tanítás nélkül?

Dupanloup Bódog, a hírneves püspök, nevelő
«Irányszemek a gyermeknevelés körül» című mun-
kájában ezeket mondja: «Mindazon természeti,
értelmi, erkölcsi és vallási tehetségeket, melyek-
ből a gyermek természete és emberi méltósága
áll, ápolni, gyakorolni, kifejleszteni, erősíteni és
finomítani, ezen tehetségeket teljes kifejlődésükre
segíteni, azokat erejük teljes kifejlésére vinni
és hogy külsőleg is nyilatkozzanak, eszközölni;
általok embert képezni, felfegyverezni arra, hogy
a földi lét tartama alatt a különféle társadalmi
ténykedések által — melyekre egykor hivatva
leend — hazájának szolgálhasson s végre a
jelen élet megünnepítése és megdicsőítése által
az örök életre előkészíttessék: ez a nevelés
műve és végecélja.»

Ime a tanító s nevelő főnséges hivatása!

E meghatározásból önként következik, hogy a
tanítás és nevelés legszükségesebb és legmagasztosabb
kelléke, a szív legnemesebb érzelme: a
szeretet, a mely nélkül a tanító, illetve nevelő
munkája meddő és gyümölcsöt teremni soha-
sem fog.

***

Ha a világtörténelem lapjait figyelemmel for-
gatjuk s a leghíresebb tanítók, nevelők nevelési
módszereit alaposan vizsgáljuk: lelkiszemeink
elé önkéntelenül a legnagyobb Mester, a világ
legkitünőbb tanítójának s nevelőjének csodás
alakja lép, s kénytelenek vagyunk beismerni
azt, hogy az, aki az apostolokhoz intézett azon
neheztelő, de szeretetteljes szavaival, hogy:
«Hagyjátok a kisdedeket hozzám jönni, mert
ilyeneké a mennyek országa» egyenesen rá-
mutatott a tanítás és nevelés alapjára: a szeré-
tetre. Igen, Jézus Krisztus, maga a megtettesült

szeretet, egész életével, életének minden lépésé-
vel utmutatást nyújt nekünk arra nézve, hogy
szíveinkben teli szeretettel közeledjünk a gyermek
felé, kiből egyházunknak szerető és igaz gyer-
meket, a hazának hasznos, szorgalmas, becsü-
letes, hű tagot akarunk nevelni.

Lehet-e azonban a szeretet érzelmét fejlesz-
teni szeretet nélkül? Bizonyára nem s igazat
adunk Diesterweg azon örökbecsű szavainak:
«Csak a szeretet terem valódi és igaz szeretet».

Ha tehát a gyermeket valóban emberré szán-
dókozunk nevelni, akkor első sorban szeretet-
teljes szívvel bírjunk, különben munkánkat, fáradságunkat
siker nem koronázhatja. És ha szerete-
tünket igazán a gyermeknek áldozzuk, akkor az-
al az ő szívét s annak szeretetét emeljük magunk-
hoz, mert csak szeretettel lehet meglátnunk kis
szíveben azt, ami benne a jövő ember, az
Isten képmása.

Csak ott terem valódi ember, ahol a nevelő
és növendékének szeretete, Istenben való igaz
hite találkoznak, egyesülnek egymással.

Ha a nevelő növendéke szíveben az embert,
mint az örökkévalóságra rendelt lényt csodálja
és e sima, be nem harmatozott tükörben saját
énjét is látja: akkor főnséges élvezetet talál
abban, hogy maga is ügyszólván teremtő lesz,
szívet szívvé, akaratot akarattal, lelkét lélekkel
hálóz be s így a nevelő szívének szeretetétől
élteve szépen fejlődik s mindig nemesebb és
nemesebb virágokat fog teremni.

Szokrates csodálkozva, elragadtatással meren-
gett el nem egyszer kora nemes, romlatlan
ifjúságában.

Napjainkban pedig sokat beszélnek szokratesi
módszerről. S mi volt a nevelés egén e fényes
csillag nevelési módszerének titka? Szeretetteljes
szíve, szívének azon főnséges és biztos tudata,
hogy van a gyermekben lélek, amely lélek
csak a szeretet útján közelíthető meg.

Ő a saját nevelési módszerét «szeretelmű-
vészet»-nek nevezi, amidőn szerényen így szól:
«Tanítani, nevelni nem tudok, ehhez a sophisták
érteneik pénzért, én csak szeretelművészetet
gyakorlok.» S a történelem betűi igazat adnak
neki, mert korában ő nála nagyobb nevelő nem
élt.

A mint az anya természetes szeretetével in-
kább ösztönszerűleg karolja át szíve magzatát,
hogy szeretete melegének behatása alatt ennek
szeretete is növekedjék: úgy kell, hogy a tanító,
nevelő igaz hite, élő reménye, de legfőképp
lángoló szeretete felkarolja, melegesse a gyer-
mekben a természetfölötti erények csiráit, hogy
azokat edzze, erősítse saját keblének igaz szeré-
tetével.

«Minden mellőztetésnek, minden szükségnek,
minden nyomornak a szeretetlenség az okozója»
— mondja Schiller.

A valódi humanizmus érzete és tudata, gyer-
mek és ember iránt való igaz szeretet és rész-
vét minden nevelés és tanítás forrásának igaz

rössége; a szeretet tölti el a nevelőt és tanítót a nevelés iránya és célja fontosságának igaz ismeretével.

Allítsuk szemünk elé mindazon híres és neves paedagógusokat, kiket a neveléstörténet nagyoknak dicsőit s látni fogjuk, hogy egyikük sem kezdte meg a nevelés és tanítás munkáját anélkül, hogy szívének minden dobbanása a gyermek, az ember iránt való szeretetet ne hangoztatta volna.

A rég elmúlt idők adatai is igazolják, hogy az emberek és történelem által magasztalt tanítók, nevelők, kik valóban az emberiség jóltevői voltak, — egy Szokrates, Plátó, Fenelon, Sailer, Pestalozzi stb. — legyenek bár módszereikben eltérők, mindnyájan megegyeznek abban, hogy áldásdús működésük forrása nagy szívükben, szívük nagy szeretetében rejtett. Meg nem dönthető azon állítás, hogy csak annyiban lesznek iskoláink az emberi nemre áldásthozók, amennyiben mi tanítók és nevelők szeretetteljes szívvel fáradunk a kicsinyek szívét kiművelni, megnemesíteni és azt a jó, szép és nemes eszmék befogadására képessé tenni. Ha a gyermek nem talál az iskolában a tanítóban szerető szívet, lehetetlen, hogy saját, romlatlan szívét az iskolának áldozza.

Szeretet nélkül tanításunk és nevelésünk csak szoktatás és dresszirozás és ezek által az iskola céljait teljesen eltévesztette s nem a gyermeki szív nemesítésére, de annak megrontására szolgál. Mert ne feledjük, hogy a zsenge gyermek lelke nemcsak a rosszat, hanem a jót is bírja; nemcsak hibái vannak, hanem vannak jó tulajdonságai is; épen azért, ugyanazon időben, a midőn nevelésünk a hibákat javítja és a rosszat kiirtani törekszik: egyszersmind eszközölje a jó tulajdonságok kifejlését és a jónak előmozdítását is, hogy így szent Pál szavaival élve: «A jó által győzzük le a rosszat».

Röviden kimutattam azt, hogy a szeretet nemcsak az emberi szív legszebb tulajdona, legmagasztosabb érzelme, de mint ilyen a tanítóknak, nevelőknek legfontosabb nevelési eszköze, amelynek hiánya a tanítót a hétköznapiasság posványába süllyeszti s amely nélkül nincs gyermeknevelés, nincs szívnemesítés, elnem képzelhető jellemképzés.

Szeretet nélkül nincs viszontszeretet s ha a reánk bízott gyermekben szeretetünkkel nem tudjuk annak szeretetét magunk részére megnyerni: úgy az sohasem emelkedik fel hozzánk, úgy az minket soha megérteni nem fog s így a tanító és gyermek kölcsönös meg nem értése őket egymáshoz nem hozza s a tanító minden munkássága hajótörést szenved s fáradozásának gyümölcse nem aratás, de üres szalmának cséplése lesz.

Hogy e szeretet csakugyan a legfontosabb nevelési eszköz, ennek bizonyítására egy eklatáns példát hozok fel. Fröbel, — a gyermekkertek rendszerének hírneves ápolója —

árván nőtt fel, nem érezte soha az anyai szeretet napjának melegét, boldogító erejét; mostohája üldözései elől rendesen a kertbe menekült, hol magára hagyva a természetben való búvárkodásban lelte minden örömét. Később egyik jószívű nagybátyja vette magához s a községében lakó jó szívről és jó szívének a gyermekek iránti nagy szeretetéről messze környéken emlegetett tanító keze alá adta, hogy a gyermekből embert neveljen.

A tanító szeretetteljes bánásmódja magához emelte a gyermek szívét. Fröbel az iskola első tanulója s mint mindnyájan tudjuk, világhírű gyermeknevelő, paedagógus, a «Gyermekkertek rendszerének» megalkotója lett. «Sohasem lett volna belőlem ember — mondja önéletrajzában — ha tanítóm jó szívvel nem vonz magához s nagy szeretetével állandóan személyéhez nem láncolt volna.» S a tanító szívének szeretete szeretetet termelt, mert Fröbel a gyermekkertek rendszerében első sorban a szeretet elvének hódol. Módszerében első pont gyanánt a következő tételt állítja oda: «Először is legyen szeretet a gyermek vezetésében!» Ezen elv keresztülvitele fényesen sikerült neki.

És az életben: az embert Istenehez, a gyermeket szülőjéhez, a honpolgárt hazájához, a jegyest jegyeséhez, a barátot barátjához, a gazdagot a szegényhez nem a szív legnemesebb tulajdona, a szeretet fűzi-e?

Társadalmunk emberbaráti intézményeit nem a szeretet hozta létre?

Neves és névtelen hőseink nem-e a haza iránti rajongó szeretettől eltelve ontották véréket, hogy nekünk a legdrágább kincsét, a szabadságot hagyják örökül?

Igen, a szeretet nemcsak a legfontosabb nevelési eszköz, de az egész emberi nem erkölcsi, szellemi, sőt anyagi jólétének is megdöntetlen alapja.

S ha ez így áll, igyekezzünk tanítói, nevelői szívünk szeretetével azon, hogy a Gondviseléstől reánk bízott esziszolatlan kincs a helytelen köszönrülés által össze ne törjön, hanem abból helyes nevelés által valódi, értékes drágakő fejlődjék.

Legyen meg bennünk azonban necsak a kis gyermekek szeretete, de az egymás iránti szeretet is!

Forgácsfalva.

Jokóvny Emil.

EGYESÜLETI ÉLET.

Meghívó. A selmechányvidéki róm. kath. népnevelők egyesületének selmeci köre f. évi május hó 24-én Selmechányán a városi róm. kath. elemi fiúiskola rajztermében tartja rendes évi közgyűlését, melyre a t. tagok és érdeklődő tanügybarátok ezennel meghívottnak. 9 és fél órakor szentmise a szent Katalin templomban. A tárgysorozat főbb pontjai: Gyakorlati tanítások. Előadók: Gallé Anna és Galló Kálmán. «Mit tehet a tanító az alkoholizmus ellen az iskolában és azon kívül?» című pályátételre beérkezett s a múlt évi közgyűlésről elmaradt két dolgozatnak a felolvasatása. «A gyermeklélek tanulmányozásának módszere.» Pályatétel. A leg-

jobb dolgozat szerzője egy darab 10 koronás arany jutalomban részesül főt. Osvald Rikárd esperes-plébános úr részéről. A központi bizottság pályateteleinek tárgyalása. Kelt Selmecbányán, 1910. évi március 8-án. *Báhraty József*, egyleti elnök. *Szpiska Mihály*, egyleti jegyző.

IRODALOM.

Mindennapi lelki kenyér. «Krisztus testének és véreinek gyakori vétele» c. műnek második, bővített kiadása. Irta Reviczky Aladár C. M. 250 oldal, nagy oktáv. A Szent-István-Társulat kiadása. Ára amatőr kötésben 1 kor. 60 fillér.

Ez valóban hézagot pótló munka. Benn van mindaz, mit a gyakori és mindennapi áldozásról tudni kell s mi a szívet elhatározásra indítja. Reviczky a gyakori áldozás eszméjének élven, oly jeles művet ad kézikönyvvül a gyakran áldozók kezébe, hogy még a legmiveltebb is élvezettel olvashatja s nagy gondolatokat és elhatározásokat váltva ki lelkének mélyéből.

Művét hatalmas motívumokkal kezdi: Krisztus vágya; a szentatyák és szentek nézete s lelkük kialakulása a Eucharistia következtében; a lelkek vágya; a történelmi tanúsága. Azután áttér tárgyának széles alapokon, de röviden 2-4 oldalnyi cikkekre bontott kifejtésére, teljesen modern alapokon, pszichikai momentumokkal támogatva, széles perspektivákat nyújtva s számtalan gondolat kiváltására ösztökélve, mindenütt szociális érzékekkel kezelve tárgyát.

Eddig pszichológiailag és teológiailag világítja meg a gyakori áldozást, majd átmege az életre s a történelemre, melyekből kiszedi mindazt, mi olvasóit megindíthatja. 60 oldalon, 14 fejezetben szól a gyermekek s az ifjúság gyakori áldozásáról, s ezt is alaposan kezeli. Gondoskodik eszközökről is, melyek használatával nagy eszméje könnyen kivihető.

A munka mindvégig érdekes, stílusa költői, meggyőző ereje hatalmas. Örvendünk, hogy ily munkát ajánlhatunk olvasóinknak s hogy X. Pius pápa intenciója ily jeles irodalmi termék terjesztésével közeledik a megvalósulás felé hazánkban.

Jöjjetek hozzám mindnyájan! Röpirat a mindennapi szent áldozásról. Irta Reviczky Aladár. Kapható a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében. Budapest, IV., Kecskeméti-u. 2. Ára 10 fillér, 100 darab 8 korona, 1000 darab 60 korona.

Szerző tömegterjesztés céljából írta jelen, lelkés füzetét. S ezt valóban nagyon jól tette, mert csak úgy tudunk mindent megújítani Krisztushoz, ha a keresztény hívek seregeit vezetjük az Ur asztalához. A röpirat olesó, hogy a legszegényebb is megvehesse, tartalma gazdag, nyelvezete egyszerű, hogy a tanulatlan is megértse, s a kidolgozás módszere olyan, hogy a szív hurrjait érinti s az akaratot elhatározásra sarkalja. A 39 fejezetből álló röpirat oly érdekesen s nemesen dolgozza fel tárgyát, mint ezt Reviczkyknél már megszoktuk. Reméljük, nagy elterjedésnek fog örvideni jelen munkája is s a lelkeket közelebb viszi Krisztushoz.

Aldozási közös imádság. 16 oldal. Kiadja a Szent-István-Társulat. Ára 8 fillér.

A gyermekek áldozási közös ájtatossága mindig szivreható s annál inkább az, minél nagyobb áhítattal, minél nagyobb renddel és egyöntetűséggel történik. Ezért adta ki a Szent-István-Társulat a Willmann-féle közös áldozási imádságot, mely gyermekded nyelven, énekekkel kombinálva kedvesen és meghatóan készíti elő a gyermekeket a szentáldozásra s végezteti velük a hálaadást. Címábláját igen izléses kép díszíti. A gyermekek első szent áldozására igen alkalmas s így melegen ajánljuk a lelkészek s hitoktatók figyelmébe.

VEGYESEK.

Tanszereket és teljes iskolai berendezéseket jutányosan és előnyös fizetési feltételek mellett szállít s költségvetésekkel készséggel szolgál a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatala és könyvkereskedése r. t. Budapestben.

Zichy János gróf miniszter a katolikus tanítókhöz. Közöltük, hogy a magyar kath. tanítók országos képviselője üdvözlő feliratot küldött az új kultuszminiszternek, aki erre a következő választ adta: A Magyarországi Kath. Tanítók Országos Bizottsága és az Orsz. Kath. Tanügyi Tanács elnöksége központi üléséből szives volt vallás- és közoktatásügyi miniszterre történt kinevezetésemmel alkalmasból üdvözölni. Fogadják szives figyelmükért, valamint abbeli biztosításukért, hogy a magyar katolikus tanítóság hűséggel, tudásának minden erejével fogja vezetésem alatt a nemzeti kultúrát az iskolában és az iskolán kívül szolgálni, őszinte köszönetemet s legyenek viszont meggyőződve arról, hogy hazafias támogatásukat nagyra becsülöm és mindenkor kellően méltánylom. Hazafiúi üdvözléssel *Zichy János* gróf.

Az Országos Kath. Tanügyi Tanács ülése. Az Országos Kath. Tanügyi Tanács elnöksége a napirendre került több sürgős és fontos ügy elintézése céljából ülést tartott, melyen Szentgyörgyi Jordán Károly dr. és lovag Ember Károly elnökökön kívül Bertalan Vince, Dobos János, Gerely József, Györfly János, Keményffy K. Dániel, Wohlmut Ernő és dr. Zelliger Vilmos vettek részt. Napirend előtt Szentgyörgyi Jordán Károly egyházi elnök rendkívül meleg szavakban üdvözölte a Tanács ujonnan kinevezett elnöki titkárát, Wohlmut Ernőt. A gyűlés további folyamán lovag Ember Károly, világi elnök indítványára egyhangú lelkesedéssel határozták el, hogy az új kultuszminisztert, gróf Zichy Jánost feliratilag üdvözlők. A katolikus tanítóság régi jogos és méltányos kívánsága a félárú vasuti jegy ügye is sorra került. A magyar tanítóság egyetlen más képviselője sem folytatott ez ügyben oly intenzív és kiharító munkát, mint éppen a Kath. Tanügyi Tanács. A gyűlés Ember Károly javaslatára abban állapodott meg, hogy dr. Giesswein Sándor prelátus országgyűlési képviselő vezetésével küldöttségileg is fordul kérelmével a kereskedelmi miniszterhez. Számos egyéb ügy elintézése után a Katolikus Tanítók Százasa Bizottságának ideai közgyűlése került megbeszélés alá. A tanács arra törekszik, hogy az országos közgyűlés lehetőleg oly időben tartassék meg, mikor a tanítóság védnökét, gróf Zichy Gyula pécsi püspököt körében üdvözölheti. Az ideai közgyűlés, mely júliusban lesz, pedagógiai szempontból rendkívül érdekes kiállítással lesz egybekapcsolva. A kiállítás a népiskolai természetrajzi, természettani, gazdaságtani és gazdasági háziipari oktatás módszerét lesz hivatva feltüntetni. Kiállítást rendez továbbá a magyar nyelvi gyakorlatokból és a fogalmazási dolgozatokból oly módon, hogy a kiállító iskolák minden egyes osztályból egy-egy jobb, közepes és gyöngébb tanuló füzetét küldik be. A nem magyar tanítási nyelvű iskolák ilyenmő dolgozatai külön csoportot képeznek a kiállításon, hogy a didaktikai és metodikai tanulságokon kívül a magyar beszéd tanításának a kath. iskolákban elért eredményeit is bizonyítsák. A kiállítás két részből fog állni. Az elméleti rész bemutatja az illető tárgyak oktatására vonatkozó irodalmat. A gyakorlati rész a kiállító iskola egyes

osztályainak tanítási menetét tünteti fel az illető tárgyakból. A kiállításra vonatkozó részletes felhívást legközelebb már szétküldi a tanács irodája.

Az Orsz. Kath. Magyar Iskolaegyesülethez (Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28.) legutóbbi kimutatásunk óta a következő adományok érkeztek: dr. Radványi Viktor püspöki titkár (Veszprém) 25 kor., Warga Manó plébános (Pári) 3 kor., Tózsér László plébános (Kerekespál) 2 kor., Ssütörtök Lajos tanító (Petőhenye) 2 kor., Leitgeb József (Vangela) 1 kor., Milkovich László plébános (Oreglak) 1 kor., dr. Baranyai József plébános (Pócspetri) 1 kor., Korfiszky József esperes (Verebely) 1 kor., Mihálicz János plébános (Románd) 1 kor., Gregorovics Nándor (Jána) 1 kor., dr. Belopotoczky Kálmán tábori püspök (Nagyvárad) alapító tagdíjaként 400 kor., Plébániahivatal (Kálcsa) 4 kor., Kirez István tanító (Tével) 3 kor., Szabó József plébános (Török-kopány) 3 kor., Prikler Károly plébános (Tével) 3 kor., Janko Ernő plébános (Alistál) 3 kor., Russel Károly igazgató (Kolozsvár) 1 kor., Wacha János (Budapest) 1 kor., Wolf István plébános (Lajtafalu) 1 kor., dr. Rovnyán János plébános (Dány) 1 kor., ifj. Kazinecz

Ferenc (Jánoshalma) 1 kor., Stimpl Ferenc plébános (Kierléd) 2 kor., Kánter Károly várplébános (Budapest) 3 kor., Kiss Gáspár tb. kanonok (Rajka) 3 kor., dr. Kusinszky Antal prépost-kanonok (Szepeshely) 25 kor. Alapszabályokkal, taggyűjtőívvel, vagy más felvilágosítással szívesen szolgál a központi iroda, Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28.

Iskolai ünnepély. A jászfényszaruí rom. kath. tanítótöstudlet az elemi iskola növendékei, az ifjusági egyesület közreműködésével folyó év március hó 15-én a központi iskolában iskolaünnepélyt rendeztek. Hebrony Kálmán plébános megnyitója után előadták: Hymus, Ébresztő, Petőfitől. Talpra magyar, éneklték az elemi iskolai tanulók. Dal a hazáról. Pósatól. Ünnepi beszéd tartotta Márkus János tanító. Kedves Hon. Énekelte az ifjusági egyesület. Hazafiság és magyarság. Szavaltta: Bakó Émán ifjusági egyesületi tag. Tavasz elmúlt... énekeltek a tanulók. Erdőssy, szavaltta: Kertész János tanító. Bezárót mondott Végh Ferenc káplán.

Felelős szerkesztő: **Ember Károly.**

A nagyméltóságú Püspöki-Kar határozata kötelezővé tette a pályázati hirdetéseknek a „Népnevelő“-ben való közzétételét.

Április hó elsejétől csakis azon pályázatok közöltetnek, melyekért a díj előre beküldetett.

PÁLYÁZATOK.

Esztergomi érseki megye.

A **kisgyarmati** (Hont m.) rom. kath. iskolánál a II. tanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma: 900 kor. államségély, 100 kor. a politikai községtől és 20 kor. kertilletmény. Lakása két szoba, konyha, kamra és pincéből áll. Pályázhatnak férfi- és nőtanítók. Választás *április 2-án* d. e. 10 órakor. Kérvények főt *Stampay Ferenc* plébános úr címére küldendők. *Iskolaszék.* 308 1-1

A vásárúti rom. kath. anyaegyházhoz tartozó **Vámosfalu** községben lévő fiók-kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Fizetés: a községtől 600 kor., faváltság 32 kor., 2 h. 573 ööl szántó, 665 ööl kert. Lakás: két szoba, egy konyha (csukott) egy kamara. Istálló és két sertésöl. Államségélyből 148 kor. és esetleges korpótlék. Kötelessége: I-VI. vegyes osztályt tanítani, vasárnap, szombat délután és októberben naponként litániát végezni, évenként négy körmenetet tartani a község belterületén, ha mise van azon orgonálni és énekelni. A pályázatok *április hó 6-ig* a vásárúti plébániára küldendők. A választás *április 7-én* délután 3 órakor lesz. A személyes bemutatkozás és orgonálás-bani jártasság előny. Az állomás azonnal elfoglalandó. Vámosfalu (Pozsony m.) *Iskolaszék.* 310 1-2

Illés (Hont m.) fiókegyházban *ápril hó 10-ig* magyar-tót tannyelvű kántortanítói állomásra pályázat hirdettek. Javadalmazása: szoba, konyha, kamra, istálló, kert. 20 m. tűzifa. A földek 184 kor. évi bérért 3 évre kiadva. Államségély 375 kor., az iskolapénztárból 572 kor. 40 fillér, stóla 20 kor. A kérvények hontszentantali plébániahivatalhoz küldendők. 309 1-1

Egri érseki megye.

Ostorosra (Borsod m., u. p. Eger) okleveles segéd-tanító kell, ki kántoriakban segít, előnyben részesül. Havi fizetés 30 korona. Agyneműn kívül teljes ellátás. Értekezhetni *Gréger Endre* kántortanítóval. 307 1-2

Besztercebányai egyházmegye.

Madarasaljai (Bars m.) rom. kath. kincstári kántortanítói állomásra *március végéig* oklevéllel, próba-

orgonálás és éneklés tudással pályázható. Tannyelv tót és magyar. Évi jövedelem legújabb hivatalos összeírás szerint a következő: Zsarnócai m. kir. erdő-hivatali pénztártól: 1221 korona 58 fillér, ugyanattól: 211.58 kor. minden év végén egyszerre egy összegben fizetve. Élesmart fiókközség pénztártól: 85.04 kor. Stóla: 100 kor. Szántóföld: 2 hold 800 ööl. Rét: 800 ööl. Erdő: 8 hold 310 ööl. Legelő: 1290 ööl. Tűzifa: 30 ürkm. kemény a hivek által döntve, vágva és a tanító költségén befuvarozva. Korpótlékok. Ezeken kívül: lakás, 1 hold házikert. Iskolafűtésre 30 ürkm. keményfa, a hivek által döntve, vágva és befuvarozva. Végre kegyadomány gyanánt a Zsarnócai Erdőhivatal-tól: 4 kat. hold 1098 ööl rétek és 4 darab szarvas-marha legeltetés élvezete kegyadományként, mely kegyadományok a fizetésbe be nem számíthatók. Kötelesség: mindennapi és ismétlőiskolában tanítani, Misénél és más szertartásoknál orgonával és énekkel közreműködni. Mindennemű templomi harangozásról gondoskodni. Kérvények az iskolaszékhez Madarasaljára, u. p. Felsőhámor, küldendők. 303 1-1

Győri püspöki megye.

A **fertőrákosi** kath. népiskolánál egy osztálytanítói állás megüresedett. Pályázati határidő *március 23-ika*. Díjazás 1000 kor., lakás, kertjándóság, 1/4 hold föld. Az állomás azonnal elfoglalandó. 295 2-2

Pécsi egyházmegye.

A **kisherendi** rom. kath. iskolaszék a megüresedett kántortanítói állomásra *április 3-ig* pályázatot hirdet. Párber — föld — s egyéb jövedelem pénzértéke 1100 kor. A kántortanító kell, hogy a pécesegyházmegyei tanítóegyesület tagja legyen. Személyes bemutatkozás kívántatik, ki ezt nem teheti, ne is küldje okmányait. Kisherend tiszta magyar község! Kérvények az egerági plébániahivatalhoz (Baranya m.). 302 1-1

Rozsnyói püspöki megye.

A **bárnai** kántortanítóság betöltendő. Államségély 451 kor. Tandij 80 kor. Párberváltság (havi részletek-

ben) 394 kor. Földbér évenként 100 kor. (öt évig). 6. o. fa beszállítva. Stóla. Rendes lakás, kert. Enekpróba, választás *április 7.* Kérvények plébániahivatalhoz Bärna ip. Salgótarján. 306 1—1

Szombathelyi egyházmegye.

Rábakéthyre (Vas m. u. p. Szentgotthárd) róm. kath. osztálytanító állásra pályázat hirdettetik. Fizetése: hitközségtől 800 kor., 20 kor. kertületmény, egy butorozott szoba. Államsegély 200 kor. Csak nőlen férfitanítók pályázhatnak. Kötelességei: Az iskolaszék által kijelölt osztályt vezetni, az ismétlősök egy részét díjtalanul tanítani, a gyermekeket naponként templomba vezetni, a kántoriakban díjtalanul segédkezni. Választás *április hó 28-án* délelőtt fél 11 órakor, mely határidőre kérvények föl. *Németh Géza* plébános írhoz küldendők. Személyes megjelenés kívántatik. 311 1—1

Zala megyében muralövői róm. kath. felekezeti iskolánál egy tanítói állás üresedésben jöven. erre *április hó 3-ig* pályázat hirdettetik. Javadalma: természetbeni lakás két szobával, 1/2 hold kert, a községektől ev. 600 kor. Két 31 tűzifa felaprítva és 352 korona államsegély. Tanítási nyelv magyar és horvát. Kérvények kellelőleg felszerelve ahurotthoz küldendők. A választás *április 3-án* délelőtt 10 órakor lesz, amelyre személyes megjelenés kéretik, férfiak előnyben részesülnek. Kisszabadkán. *Imrey Ferenc* plébános, iskolaszéki elnök. 304 1—1

Váci egyházmegye.

A vácszentlászlói négytanítós községi iskolánál megüresedett rendes férfitanítói állásra pályázatot hirdetek. Az állás javadalma: iskolaszék pénztárából: 250 korona és államsegélyből 750 korona. Lakbér a község terhére 200 kor. esetleg szabad lakás. Felhivatnak a pályázni óhajtok, hogy kérvényüket eredeti vagy közjegyzőileg hitelesített oklevéllel, szolgálati, illetőség és a zenében, énekben való jártasságot igazoló bizonyítvánnyal, esetleg az eskütételt és valamely tanfolyam végzetést igazoló okmányokkal felszerelve ahurotnál *április 10-ig* nyuítsák be. *Fáy Bärna* iskolaszéki elnök. 301 1—1

Rémre sürgösen helyettesít keresek. Fizetés egy hónapra 90 korona. Bővebbet levélben. Cím: Tanító, Baja, Hunyadi-u. 18. 312 1—1

Keveset használt jóhangú harmóniumot keresek megvételre azonnal készpénzfizetés mellett. *Werner Gyula*, Kisszállás (Hács m.) 286 2—2

Ezüstnyulak hat hetes kortól 2—20 K-ig ▼ kor szerint kaphatok ▼ PASZTOREK ISTVÁN plébánosnál, TOKÓLÓN. 198 5—6

Virágillatú kb. 60 drb. finom, enyhe piperezappan, róza, lilientej, ibolya, rezeda, orgona, jázmin, napraforgó, vanília, chrisanthemum és gyöngyvirágból összeválogatva csak 8 korona utánvétellel. 231 5—6
Auffenberg József Bpest, VII., Verseny-u. 6—25.

Méhkasokat, gyékényből, darabonként 1 koronáért szállítok. Nagyobb rendelésnél kedvezmény. 261 3—3
Matuska István, Nagykároly.

Mindennemű hangszert:

cimbalmot, hegedűt, fuvolát, grammophont, zongorát stb. csekély havi törlesztésre

szállít

NOWOTNÝ J. Budapest, VI. kerület, Nagymező-utca 21. sz.

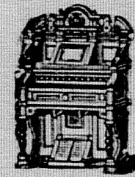
Kérjen hangszer-árjegyzéket. 41—II.

Orgona-harmoniumokat

mindkét rendszer szerint legolcsóbban szállít

PAJKR REZSŐ ÉS TSA

Budapest, X., Delej-utca 25/B (Tisztviselőtelep.)

Pedális harmoniumok mindkét rendszer szerint és minden nagyságban pontos orgona-méretekkal templomok, szemináriumok részére és mint gyakorló orgonák. Bérmentes szállítás az utolsó vasúti állomásig. Tanulóknak a lelkészeknek különös szíveskedéssel. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Részletfizetés engedélyezve. 98

Vetítőgépet az iskolának!

A **Hollós-féle** vetítő taneszközök műintézete kibocsájtotta **II. számú diaposzitiv jegyzéket** az iskoláknak készülő képeiről.

A sorozatokhoz paedagogusok írják a «**Szövegek könyveket**». A vállalat paedagogiai irányítója **Moussong Géza**, fővárosi igazgató.

A körültekintő, szakszerű összeállítás dacára a **Hollós-féle** műintézet képei a legolcsóbbak, s mégis minden sorozathoz díjtalanul esatolják a megfelelő szövegeknyvet.

Az iskolai oktatás élénkítésére és értékének emelésére igen fontosak a vetített képek. Olcsóságánál fogva minden iskola beszerezheti. Kezelése egyszerű.

A vetítőgép ára 80—100 korona. A diaposzitivek darabja 1 korona.

Tessék jegyzéket kérni a **HOLLÓS-féle** műintézettől, Budapest, VII., Lö-

==== völde-tér 7. szám. ====

Nagyhétre és a husvéti ünnepekre ajánljuk

■ a Szent-István-Társulat imakönyveit: ■

Lelki kincstár. A leggyönyörűbb búcsúimák gyűjteménye. Könnyen olvasható öregbetűs kiadás. Díszes vászonkötésben. Ára ..... 2 korona.

Dávid király zsoltárkönyve. Zengő magyar nyelven, perdülő versekben írta Kálmán Károly. A szép külsejű, vászonba kötött imakönyvnek ára ..... 2 korona.

Kis Jézusom örömom. A gyermekek legkedveltebb imakönyve. Ételő harmat a zsenge lélekre. Szülő értékesebb ajándékot nem adhat gyermekének. A gyönyörű külsejű, díszes vászonkötésű, számtalan képpel ékesített imakönyvecske ára ..... 50 fillér.

Imák és elmélkedések.

A szentatyák és jelesebb egyházi írók műveiből összeállította

Flavigny grófnő.

Az eredeti után átdolgozta

Gubicza István.

Alakja 14×9 cm. Ára szép vászonkötésben 4 korona, bőrkötésben vörösmetszéssel 6 korona, párnázott borjubőrkötésben aranymetszéssel 10 korona.

■ KIS IMAKÖNYV ■

Az ezen cím alatt megjelenő imakönyv 5 1/2×4 cm. nagyságú miniatúr alakja folytán bármely kis helyen — mellényzsebben, keztyűben — elfér. Szép, válogatott imatartalma, esinos kiállítása, izléses kötése, olcsó ára a legjobban ajánlják. Tartalma felnőttek és fiatalok számára egyaránt alkalmas.

14 különféle kötésben kapható. Ára vászonkötésben 80 fillér, bőrkötésben 1 korona 20 fillér, 1 korona 40 fillér, 1 korona 50 fillér és 1 korona 60 fillér.

ÜDVÖZLÉGY MÁRIA!

Imakönyv

a boldogságos Szűz tiszteletére.

Írta: dr. Walter Gyula.

Nyolcadik, újból átnézelt és bővített kiadás. Vászonkötésben vörösmetszéssel 2 korona 40 fillér. Szébb kötésekben is kapható.

HITVALLÓ

Katholikus imakönyv

a művelt férfiközönség részére.

Alakja 13×9 cm. Következő kötésekben és áron kapható: Vászonkötésben 3 korona, bőrkötésben vörösmetszéssel 4 korona, aranymetszéssel 4 korona 60 fillér, chagrinbőrkötésben 6 korona, párnázott bőrkötésben 7 korona, finom Saffianbőrkötésben 8 korona.

Megrendelhetők a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében Budapest, Szentkirályi-u. 28. sz.

Első magyar vill. erőre berend. hangszergyár.

STOWASSER JANOS

esász. és kir. udvari szállító.

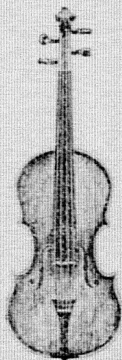
A m. kir. operaházi igazg. budapesti színházak, zeneakadémia, zeneköz. az összes fővárosi iskolák, stb. szállítója a hangfokozó gerenda és a javított Rászevi-tárogató feltalálója.

Budapest, II., Lanchid-u. 5. GYÁR: Ontóház-u. 3. sz.

Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszergyára.

Állítja mindenféle saját gyártású készült hangszereket, egyzsinlecsuzokat és hangszerszállítókat, hegedűk vonóit és kórusait.

Hangfokozógerenda, mely által bármely hegedű, pedonka, beállítására után sokkal jobb, erősebb hangot nyer (díjazt. 1889—II.).

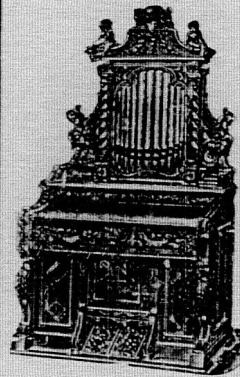
Tárogatók 70 koronától.

Harmoniumok 90 koronától.

Pedál-harmoniumok legolcsóbb gyártásban.

Tanéröknek kedvezmény!

Javítások a legművészebb kivitelben. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Elsőrendű légszivó-rendszerű harmoniumok specialis beszerzési forrása Monarchiában.

Elismert elsőrangú műremek csak a Zimmermann-féle **HARMONIUMOK.**

Ausztria-Magyarországi képviselője:

Hörl Nándor, Pozsony, Ventur-utca 24. szám.

ARJEGYZÉK INGYEN.

Főtiszt. papság és tanároknak részletfizetésre. Üzletek: Lipcse, Szt-Pétervár, Moszkva, Riga és Londonban.

NÉPISKOLAI GIMTÁBLÁK

45x60 cm. nagyságban, rendkívül tartós, ölmazott acélbadoglemezéből, fehérománc alapfestéssel, tekerő nagybetűs felirattal, az itt látható mintarajz szerint színes magyar címerrel ellátva darabonkint **10 koronáért** megrendelhetők. ○○○○○

A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

könyvkiadóhivatala és könyvkereskedése részv.-társ.

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28 B. sz.

Bármely más felirat jutányos áron megrendelhető.

278

VIZSGALAP

Kitünő minőségű magyar gyártmány. Magyar, német vagy dictando vonalozás. — 100 darab 90 fillér, 1000 darab 8 korona 40 fillér. Portó 100 darabig 30 fillér, 100—300 darabig 72 fillér, ha a pénz előre beküldetik.

ÚJ TANTERV SZERINTI RAJZFÜZET

— Minta nélkül 16 lap csinos fedélben 100 darab 6 korona. —

INCUSZ J. és FIA könyvkiadóhivatala ARAD

Főüzlet: Andrassy-tér 16. szám. — Fióküzlet: Weitzer János-utca.

Kérjük rendelésnél okvetlenül a „Népnevelő“-re hivatkozni!

305—5